

AZALIA

PISMO URZĘDU MIASTA I GMINY W NOWEJ SARZYNIE

NR 6 / LISTOPAD / 2007

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

W NUMERZE:

- ZDAŹYĆ PRZED ZIMĄ
- WYNIKI WYBORÓW

Święto Biblioteki Szkolnej

Tradycją Biblioteki Gimnazjum im. Jana Pawła II w Nowej Sarzynie jest organizacja ŚWIĘTA BIBLIOTEK SZKOLNYCH w drugiej połowie października. Zdając sobie sprawę z niskiego poziomu czytelnictwa całego społeczeństwa i z zatrwających statystyk staramy się w atrakcyjny sposób pozyskać potencjalnego czytelnika już na etapie gimnazjum.

Temu celowi służył bogaty program obchodów Dni Bibliotek Szkolnych. W tym roku zorganizowałyśmy konkurs głośnego czytania pod hasłem „Czytam, więc jestem” oraz konkurs plastyczny „Okładka powie Ci wszystko o książce...?”. W konkursie czytania wzięło udział 30 uczniów z klas 2 i 3, zaś w plastycznym ponad stu ze wszystkich klas. Okazało się, że mamy w szkole nie odkryte dotąd talenty. Decyzją jury wielu uczniów uzyskało szczególne wyróżnienia. Laureatami konkursu głośnego czytania zostali: M. Czechowicz, R. Potaczała, J. Betka, A. Żuraw, M. Muskus, K. Madej, J. Kostrzewa, S. Żuraw, K. Wójcik, A. Sobieraj. W konkursie plastycznym wyróżnieni zostali uczniowie: N. Drożdżał, N. Mach, P. Bemben, A. Korzystka, D. Grab, I. Sekulska, A. Skiba, S. Bereska, K. Trojan, N. Zawadzka. Ponadto zorganizowałyśmy przedstawienie kukielkowe "Mały Książę" w którym postaciom głosów udzielił: E. Rogulska, J. Betka, A. Żuraw, J. Kostrzewa, R. Potaczała, K. Madej, S. Kusy, M. Muskus. Uczennice S. Żuraw, A. Urban i M. Janiec samodzielnie przygotowały nastrojowe piosenki, wykonane z podziałem na głosy, uatrakcyjniając scenariusz. Bardzo oryginalne kukielki wykonane z masy papierowej zaprojektował i wykonał utalentowany plastycznie uczeń klasy 3e - Piotr Bemben. Zaproszeni przez nas goście: nauczyciele i uczniowie ze SP w Nowej Sarzynie oraz z Jelnej podkreślili, że treści przekazywane w tej pięknej baśni są ponadczasowe i zawsze aktualne, bo nie można żyć w pełni bez miłości i przyjaźni do drugiego człowieka, zaś z problemami „oswojenia” i samotności spotykają się nawet bardzo młodzi ludzie.

Dni otwarte biblioteki były również okazją do obejrzenia pięk-

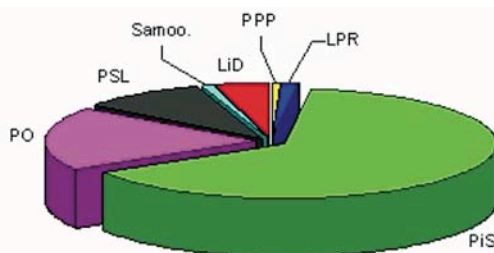
nych prac plastycznych w Galerii Biblioteki Szkolnej, skorzystania z komputerów i Internetu oraz poszukania interesujących książek. Poprzez „zabawy słowem” i „lekcje twórczości” staramy się odkrywać zdolności i zainteresowania poetyckie naszych uczniów. Takie zajęcia przekonują nas, że nasza młodzież jest wrażliwa i odnajduje się podczas tworzenia wierszy nastrojowych, a także dowcipnych i żartobliwych.

Tak wyglądało Święto Biblioteki Szkolnej, pełne gwaru i tłumy uczniów. Wydaje nam się, że współczesna biblioteka musi poprzez ciekawą działalność wychodzić naprzeciw potrzebom czytelników, budzić nie zawsze rozpoznane zainteresowania i zdolności, przełamywać kompleksy. Przyjazna atmosfera biblioteki szkolnej sprzyja rozwojowi zainteresowań czytelniczych i osobowości każdego ucznia. Dzięki sponsorowi, panu Marcinowi Zabawskiemu, właścicielowi sklepu Delikatesy „Centrum” w Rudzie Łańcuckiej, mogłyśmy obdarować naszą młodzież słodyczami.

Anna Żuraw, Agata Żuk

Panu
Antoniemu TUDRYN
wyrazy najgłębszego współczucia
z powodu śmierci
OJCA
składają
Burmistrz oraz pracownicy
Urzędu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

Wyniki wyborów w Gminie Nowa Sarzyna

Obwód	KOMITET							
	PPP	LPR	PiS	PO	PSL	Samoo.	LiD	
1 Gimnazjum w N. Sarzynie	7	10	391	336	83	10	84	
2 SP w N. Sarzynie	3	6	282	228	55	1	43	
3 SP w N. Sarzynie	4	7	305	240	57	6	49	
4 Ośrodek Kultury w N. Sarzynie	3	4	169	117	23	3	34	
5 Zespół Szkół w Sarzynie	6	3	652	131	91	10	20	
6 Zespół Szkół w Sarzynie	1	5	222	56	58	2	5	
7 SP w Rudzie Łańcuckiej	4	10	169	60	44	4	6	
8 Dom Strażaka w Łukowej	5	1	103	10	119	1	2	
9 SP w Jelnej	3	16	405	100	49	11	7	
10 Budynek byłej SP w Judaszówce	1	1	110	25	9	1	4	
11 SP w Woli Zarczyckiej	4	22	600	82	41	3	21	
12 SP w Woli Zarczyckiej	3	8	595	42	40	3	27	
13 SP w Wólce Łętowskiej	2	5	219	18	10	6	2	
14 SP w Łętowni	2	7	589	75	69	7	23	
15 Gimnazjum w Majdanie Łęt.	1	2	299	24	12	3	1	
16 SP w Tarnogórze	0	4	235	27	38	7	8	
Razem:	49	111	5345	1571	798	78	336	

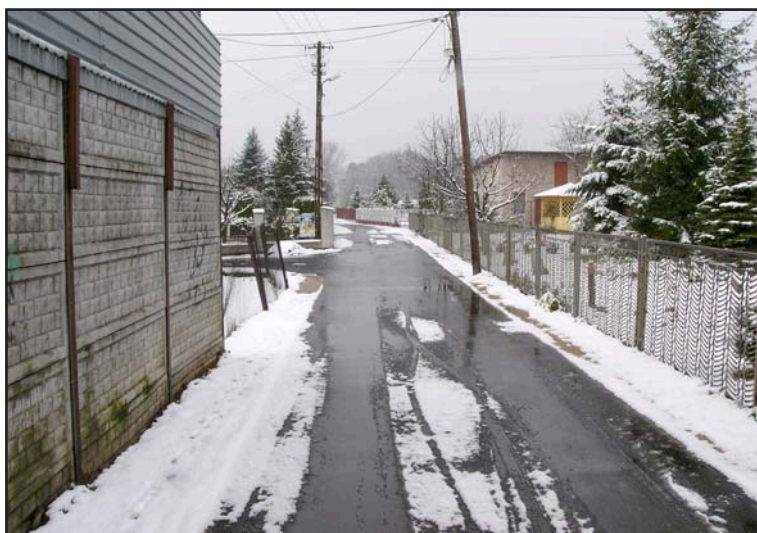
Zdążyć przed zimą!

Burmistrz wizytuje nowy plac na cmentarzu komunalnym. fot. b.w.

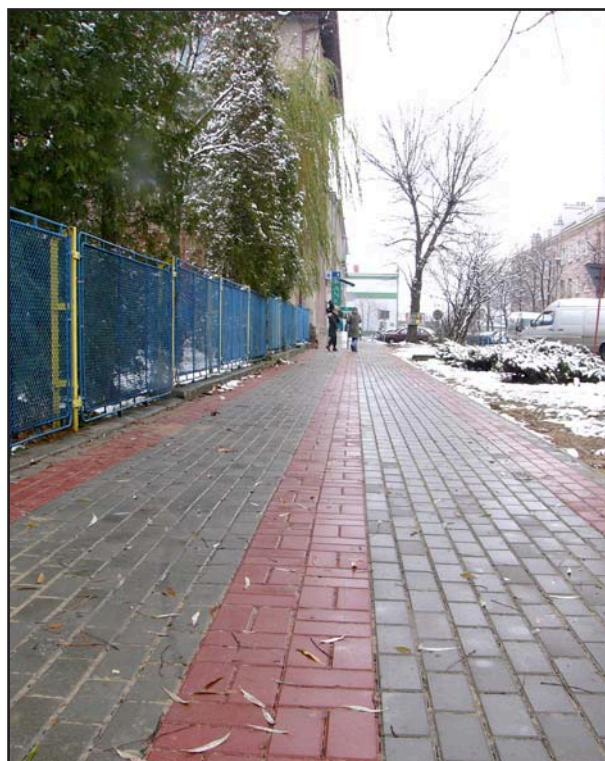
Prace w Tarnogórze. fot. b.w.

Ulica Piaskowa w Nowej Sarzynie. fot. b.w.

W gminie prace remontowe nie ustają. Firmy, które wygrały przetargi chcą wykonać jak najwięcej prac, zanim zima zagości na dobre. Skończony został pierwszy etap chodnika-ścieżki rowerowej w Rudzie Łańcuckiej w kierunku Jelnej (na kolejny fragment przetarg został już rozstrzygnięty). Powstał też chodnik w Sarzynie przy szkole oraz w ciągu drogi krajowej 77 w Tarnogórze. W budowie jest ścieżka pieszo-rowerowa na wysokości stadionu Unii. Położono nakropkę na drogach w Wólce Łętowskiej (na Zagumniu), Rudzie Łańcuckiej i w sołectwie Łętownia-Gościniec (droga do byłego stadionu) oraz nawierzchnię asfaltową na ulicy Piaskowej, a także na drogach w Łukowej (koło kościoła), Łętowni (koło cmentarza) i Jelnej (koło szkoły). Zakończyła się modernizacja mostów w Jelnej i Woli Zarczyckiej, a także przebudowa placu przed kaplicą oraz chodników na cmentarzu komunalnym w Rudzie Łańcuckiej. Dobiegają końca prace na rzece Trzebońnica, prowadzone wspólnie z Podkarpackim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych, które mają na celu regulację koryta rzeki na wysokości garaży. Trwają prace przy budowie oświetlenia ulicznego w Rudzie Łańcuckiej, Sarzynie, Tarnogórze, Woli Zarczyckiej, Wólce Łętowskiej, Jelnej, Łętowni oraz Majdanie Łętowskim.

W Nowej Sarzynie można korzystać z nowego parkingu przy przedszkolu nr 2. W trosce o bezpieczeństwo został przycięty żywopłot przy ulicy KEN w Nowej Sarzynie oraz na skrzyżowaniu KEN z 1-ego Maja. Zakończono również wymianę nawierzchni chodników na ulicach: Jana Pawła II, 1-go Maja, Kopernika, Mic-

Nowe chodniki w Nowej Sarzynie. fot. b.w.

Burmistrz wizytuje nową ulicę w Łętowni. fot. p.s.

kiewiczza, Leśnej (koło stadionu), Korczaka i B. Prusa. Burmistrzowi udało się pozyskać ponad 50% środków z PGNiG na przebudowę ul. Polnej w Nowej Sarzynie. Prace trwają.
b.w.

Regulacja koryta rzeki Trzebośnica. fot. b.w.

Każdy człowiek jest artystą

Długie, jesienne wieczory sprzyjają siedzeniu w domu przed telewizorem, jednak czasem warto jest oderwać się od szklanego ekranu. Właśnie 25 października był wieczorem w którym warto było wyjść z domu. Godzina 17:00, Nowa Sarzyna, słynna „Zakopianka” i kolejny podwieczorek z Majdaniarzami.

To spotkanie bardzo się różniło od poprzednich. Rozpoczęło się od pieśni „Ave Maryja” w wykonaniu chóru parafialnego z Nowej Sarzyny pod opieką siostry Cecylii. Niezwykły klimat tworzyły świece. Gościem, dla którego przygotowana została ta niespodzianka, był ksiądz dr Marian Balicki – duszpasterz środowisk twórczych. Zresztą chór nie był jedyną niespodzianką. Natalia Paszek, Ewelina Dec, Dorota Strojek i Natalia Grudysz z LO w Nowej Sarzynie przygotowały małe przedstawienie recytatorskie. W przygotowaniu wystąpienia pomagała im nauczycielka - Halina Zielińska. Spotkanie prowadzili oczywiście Roman Kostyra i Jerzy Charysz.

*„Poezja moja jest pieśnią serca
Kochającego Boga i człowieka.
Śpiewam ją na kolanach
Ciągłe szukając najpiękniejszych
słów i dźwięków”*

Ks. Marian Balicki

Ksiądz Balicki urodził się 13 lutego 1952 roku w Dobkowicach. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w Przemyślu

Ks M. Balicki (pierwszy z lewej) wraz z uczestnikami Podwieczorka. fot b.w.

teologię na KUL-u. Święcenia kapłańskie przyjął 5 czerwca 1977 roku w Przemyślu z rąk bp. Ignacego Tokarczuka. Jako wikariusz pracował w Stobiernej, Stalowej Woli, Nowej Dębie. Jest proboszczem i dziekanem w Nisku, diecezjalnym duszpasterzem Środowisk Twórczych. Jako poeta debiutował w 1971 roku. Swoje wiersze publikował m.in.: *Przewodniku Katolickim, Pośłańcu Serca Jezusowego, Tygodniku Nadwiślańskim, Nowinach, Siarce, Sanie, Dokąd idziesz?.* Swoje wiersze prezentował na antenie Radia Rzeszów, Radia Kielce i w Telewizji Rzeszów. Pierwszy tomik wierszy, *Pisanka Wielkanocna*, wydał w 1987 r. Inne to *Pan Homo, Ślad Obcego, Czas Pieśni, U stóp nieba, Rondo czasu, Pocztunek Promienia, Ogród Śpiewających marzeń.*

Ksiądz Balicki opowiadał o swojej pracy i poezji. Recytował niektóre ze swoich wierszy. Mówił o początkach swojej przygody z pisaniem, która zaczęła się już w szkole średniej. Jednak te wiersze nie dotrwały do dziś. Będąc w seminarium Ksiądz Balicki zniszczył je, czego teraz trochę żałuje. Zapytany, kiedy znajduje czas na pisanie, odpowiedział: „- Kiedy przychodzi wewnętrzne

natchnienie, potrzeba.” Czasem, podczas jazdy samochodem zatrzymuje się i notuje jakąś myśl, zdanie czy metaforę. Jak twierdzi, emocje muszą w jakiś sposób wypływać z człowieka. U jednych dzieje się to poprzez płacz czy gwizdanie, u innych przez malowanie czy komponowanie, a jeszcze inni przenoszą myśli na papier. Mówił, że człowiek pisze z wewnętrznej potrzeby. Zachęcał obecnych do pisania, a także do odwagi w przedstawianiu swojej twórczości. Pochwalił również takie

inicjatywy jak Czwartkowe Podwieczorki. Ludzie powinni się razem spotykać, rozmawiać, wymieniać wewnętrznymi przeżyciami. Wyraził nadzieję, że działalność społeczna i tego typu inicjatywy będą się rozwijać, ponieważ kultura tworzy człowieka, a człowiek tworzy kulturę.

b.w.

Dzień Edukacji Narodowej – Nagrody Burmistrza

22 października 2007 roku z okazji Dnia Edukacji Narodowej, w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, Burmistrz Robert Gnatek, wręczył nagrody dyrektorom szkół oraz nauczycielom.

Lidia Miazga – dyrektorka Przedszkola nr 1, Piotr Słówko – dyrektor SP w Rudzie Łańcuckiej i Adam Stanaszek – dyrektor Gimnazjum w Woli Zarczyckiej, otrzymali nagrody za szczególne zaangażowanie w pracę dydaktyczno-wychowawczą i administracyjno-gospodarczą. Natomiast nauczycielki, Małgorzata Tworkowska i Elżbieta Domańska z Gimnazjum w Nowej Sarzynie oraz Bożena Kiebała z Gimnazjum w Woli Zarczyckiej, otrzymały nagrody za wkład w pracę pedagogiczną oraz za organizację Sarzyńskiego Konkursu Chemicznego.

Serdecznie gratulujemy.

b.w.

11 listopada

11 listopada 2007 roku w Nowej Sarzynie odbyły się uroczystości związane ze Świętem Niepodległości. O godz. 11:00 w Kościele Parafialnym w Nowej Sarzynie Mszę Św. za Ojczyznę odprawił ksiądz proboszcz Kazimierz Kawa. Następnie Burmistrz MiG oraz delegacja NSZZ „Solidarność” w obecności pocztów sztandarowych złożyli wieńce pod pomnikiem Patriotów Poległych w Obronie Niepodległości Ojczyzny. W tym samym dniu o godzinie 17:00 w Sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Nowej Sarzynie odbyła się akademie. Po okolicznościowym przemówieniu Burmistrza młodzież z Gimnazjum w Sarzynie, pod kierownictwem pani Zygmunta, zaprezentowało patriotyczne wiersze i pieśni.

m.c.

Nagrody Powiatu Leżajskiego

25 października 2007 roku w Starostwie Powiatowym w Leżajsku wręczane były nagrody Powiatu Leżajskiego w dziedzinie kultury oraz kultury fizycznej. Wśród nagrodzonych znalazły się osoby związane z naszą gminą. Laureatem w dziedzinie kultury zostało Stowarzyszenie Folklorystyczne „Majdaniarze” z Nowej Sarzyny. Nagrodę odebrał prezes Stowarzyszenia, Roman Kostyra, z rąk starosty, Roberta Żołątni.

Stowarzyszenie od kilkunastu lat jest organizatorem wielu cyklicznych imprez kulturalnych o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim i regionalnym. Do najważniejszych można zaliczyć:

- Międzynarodowe Spotkania Poetów „Wrzeciono” – impreza organizowana jest od 13 lat w Nowej Sarzynie, a uczestnikami są poeci-amatorzy z kraju i zagranicy,

Starosta R. Żółynia z laureatami. fot. b.w.

- Ogólnopolskie Spotkania Skrzypków Grających Muzykę Ludową „Maj-Danówka” – uczestnikami tej jedynej w swoim rodzaju imprezy są przedstawiciele starszego pokolenia, jak również młodzi adeptcy kultywujący grę na skrzypkach; celem jej jest popularyzacja ludowej muzyki i prezentacja dorobku artystycznego z różnych stron kraju,
- Czwartkowe Podwieczorki z Majdaniarzami – to spotkania ze znanymi i cenionymi ludźmi, wywodzącymi się z różnych środowisk; dają one możliwość bezpośredniego kontaktu z autorytetami reprezentującymi niemal wszystkie dziedziny życia społecznego.

Ponadto, co roku Stowarzyszenie organizuje we współpracy z innymi stowarzyszeniami pozarządowymi i środowiskami lokalnymi imprezy integracyjne dla dzieci i młodzieży – „Powitanie Wakacji” i „Pożegnanie Wakacji”.

Oprócz Majdaniarzy, w dziedzinie kultury, nagrodę otrzymał Zdzisław Zawilski – muzyk ludowy, kolekcjoner, pasjonat historii, instruktor Zespołu Pieśni i Tańca „Leliwa”, którego działalność pozostawia trwały ślad w dziejach leżajskiej kultury, oraz Maria Żak – współzałożycielka Zespołu Śpiewaczo-Obrzędowego „Leszczyńska” z Grodziska Dolnego. Pani Maria układa dla Zespołu scenariusze, przyspiewki i wiersze.

W dziedzinie kultury fizycznej laureatami zostali zawodnicy Parafialnego Uczniowskiego Klubu Sportowego „ARKA” Łętownia – Grzegorz Rurak i Patryk Misiak. Do największych osiągnięć Grzeška należy zajęcie I miejsca w Prague Grand Prix 2007 oraz IV miejsce w Finale Turnieju UKS o Puchar PZTS. Patryk natomiast zajął V-VIII w Finale Mini Olympic Gamet w Grodzisku Mazowieckim oraz IV miejsce w Finale Turnieju UKS o Puchar PZTS.

Pozostałymi laureatami nagród Powiatu zostali: Katarzyna Wilkos, Anna Socha i Mateusz Socha z sekcji kolarstwa LKS „Azalia” Brzoza Królewska. Zdobywali oni wysokie miejsca w Mistrzostwach Polski LZS i MTB. Nagrodę otrzymała również drużyna koszykarek UKS „LOTNIK” Wierzawice.

Wszystkim serdecznie gratulujemy.

Informacja z XVI sesji Rady Miejskiej

29 października 2007 r. odbyła się XVI sesja Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie. Obrady otworzył i przewodniczył im Przewodniczący Rady, Stanisław Kurlej.

Na wstępie radni przyjęli protokoły z obrad XIV-XV sesji, sprawozdania z działalności Burmistrza w okresie międzysesyjnym, informacje o działalności Ośrodka Kultury w Nowej Sarzynie, o działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej, o funkcjonowaniu Nowosarzyńskiej Telewizji Kablowej „LokalTel” oraz o podejmowanych działaniach w zakresie promocji Miasta i Gminy. Następnie obradujący podejmowali uchwały. Pierwszą z nich była uchwała w sprawie zmiany wieloletniego programu inwestycyjnego. Radni zdecydowali o takich inwestycjach, jak: budowa kanalizacji sanitarnej Jelna – Judaszówka, przebudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Łętowni, rozbudowa Gimnazjum w Sarzynie, budowa chodnika i ścieżki rowerowej w pasie drogi krajowej nr 77 Lipnik - Przemysł oraz przebudowa dróg gminnych Nowej Sarzyny. W dalszej kolejności przegłosowano przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nowej Sarzynie w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z uchwałą, zarówno wszystkie składniki mienia Zakładu, jak i jego pracownicy stają się aktywami nowej spółki, która wstępuje także we wszystkie prawa i obowiązki związane z działalnością

Zakładu. Zdecydowano również, że wszystkich pracowników przejmuje Spółka. Rada przyjęła uchwałę większością głosów. Przeciw był tylko radny Fus. Domagał się sporządzania dodatkowych analiz. Miał wątpliwości związane z tym, czy amortyzacja po przekształceniu Zakładu w spółkę z o.o. nie spowoduje wzrostu cen wody, ścieków czy ciepła i nie przekonała go odpowiedź, że taryfy zatwierdza Rada Miejska.

Podczas obrad wybrano także ławników do Sądu Rejonowego w Leżajsku – Hannę Przeplątę i Kazimierza Mierzwę oraz Sądu Okręgowego w Rzeszowie – Łucję Stopyrę. Następnie przyjęto sprawozdanie z pracy doraźnej Komisji ds. opracowania mechanizmów pomocy w zakresie polityki podatkowej dla małych i średnich przedsiębiorstw, które przedstawiał Przewodniczący Komisji, Andrzej Jędrzejec. Do zadań Komisji należało opracowanie kompleksowego systemu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw na terenie MiG Nowa Sarzyna. Na swoich posiedzeniach Komisja zadecydowała m.in. o opracowaniu programu pomocy „De minimis” w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy; zaplanowała dla nowych przedsiębiorstw ulgi i zwolnienia z podatku z uwzględnieniem tzw. wakacji podatkowych oraz zleciła opracowanie wykazu nieruchomości, będących własnością MiG Nowa Sarzyna, nadających się pod działalność małych i średnich przedsiębiorstw. Radni przyjęli także zmiany w budżecie gminy na 2007 rok.

W dalszej kolejności obrad, Przewodniczący Rady Stanisław Kurlej oraz Burmistrz MiG przedstawili informację na temat oświadczeń majątkowych za 2006 rok.

Jednym z końcowych punktów obrad były interpelacje i zapytania radnych. Radny Fus wygłosił zapytanie o uzupełnienie interpelacji o zadłużeniu wspólnoty mieszkaniowej z tytułu kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej. Następnie głos zabrał Tadeusz Misiak, Przewodniczący Zarządu Osiedla Nr 3. Zwrócił się z zapytaniem do radnego Fusa w sprawie „tworzenia przez niego niepotrzebnej gorączki w środowisku nowosarzyńskim”. Chodziło o problemy z dostawami ciepła, które zdaniem Przewodniczącego Misiaka są przejściowe, radny Fus zaś twierdził, że dostawy energii mogą zostać odcięte mieszkańcom Osiedla Nr 3. W związku z tym, Przewodniczący Zarządu Osiedla złożył ustny wniosek o „doprowadzenie radnego Fusa do porządku”. Przewodniczący Rady Miejskiej zwrócił uwagę przedmówcy, iż ta sprawa nie ma związku z obradami sesji i przywołał go do porządku, kończąc na tym posiedzenie Rady Miejskiej.

Piotr Słyziński

Sukcesy Arki Łętownia

Finał Wojewódzki Pucharu Uczniowskich Klubów Sportowych o Puchar Starosty Leżajskiego i Burmistrza Nowej Sarzyny, odbył się 27 października 2007 roku w hali sportowej MOSiR Nowa Sarzyna. Naszą gminę reprezentował zespół Arka Łętownia. W kategorii chłopcy rocznik 95-96 pierwsza drużyna Arki w składzie Patryk Misiak, Jerzy Baran, Marcin Misiak zajęła 6 miejsce, a Arka II (Krzysztof Gumieniak, Jacek Kłos) zajęła 10 miejsce. Na pierwszym miejscu znalazł się UKS Dęborzyn.

W kategorii chłopcy 97 i młodsi Arka I w składzie Patryk Baraniak i Paweł Kida zajęli pierwsze miejsce. Arka II (Kamil Kłos, Rafał Tomczyk) znalazła się na 4 pozycji.

W kategorii dziewczęta rocznik 95-96 Arka w składzie Dominika Kułacz, Karolina Pietroniska, Weronika Zybura zajęła 2 miejsce ustępując UKS SPI Korzeniów. Kolejne pierwsze miejsce Arka zajęła w kategorii dziewczęta rocznik 95-96. Starsza grupa występowała w składzie: Aleksandra Stalica, Aneta Kręcidło, Alina Sztaba.

Natomiast w sobotę 10 listopada w Krośnie rozegrano półfinał ogólnopolski. Z trzech drużyn reprezentujących Arkę Łętownia młodziczki – Aneta Kręcidło, Ola Stalica, Marta Sałęga, Alina Sztaba - zajęły pierwsze miejsce i otrzymały okazały szklany (jak przystało na Krosno) puchar, żaczki – Dominika Kułacz, Karolina Pietroniska, Weronika Zybura - sklasyfikowano na drugim miejscu, a żacy – Paweł Kida, Patryk Baraniak, Kamil Kłos – zajęli trzecie miejsce. W drużynie młodziczek do wysokiego poziomu Anety dopasowała się Ola i wygrały 2 razy po 3:0 z drużynami z województwa małopolskiego oraz 3:1 i 3:2 z pozostałymi rywalkami. W żaczkach, po dwóch wygranych meczach 3:0 i 3:1, znów na drodze do pierwszego miejsca stanęły zawodniczki z Korzeniowa. Rywalki znów wygrały mecz, ale tym razem tylko 3:2. Pecha mieli żacy, bo do ich grupy trafili zdecydowanie najlepsi w tej kategorii zawodnicy z Rawy Mazowieckiej (łódzkie). Porażka z nimi 0:3, mimo zwycięstwa z reprezentantami Małopolski 3:0 zamknęła szanse awansu do finału ogólnopolskiego, który odbędzie się w dniach 24-25 listopada też w Krośnie.

b.w., Jan Sum

Historia Rudy Łańcuckiej jest nierozdzielnie związana z losami Sarzyny. W 1609 roku w granicach Sarzyny powstały dwie osady: *Sarzyna Janda* i *Sarzyna Officina mineraria* – potem Janda i Ruda. Sarzyna nosiła wówczas nazwę *Szarzyny*, co oznaczać miało wieś wraz z przysiółkami. Miejscowość wchodziła w skład niegrodowego Starostwa Leżajskiego i jej dzieje są niemal takie same, jak losy całego starostwa. Majątek starostwa był własnością królewską, zaś pieczę nad nim pełnili królewscy urzędnicy, zwani starostami. Wywodzili się oni z znacznych szlacheckich rodów. Przebywali głównie w stolicy i najczęściej pełnili ważne funkcje publiczne. W ich imieniu w starostwie działali niżsi rangą urzędnicy – podstarości. Zarządzali oni m.in. folwarkami powstającymi na terenach wykarczowanych przez ludność tworzącą swe osady wzdłuż Sanu.

Historię Rudy, podobnie jak kilka innych miejscowości starostwa, wyróżniają tradycje hutnicze. Starosta leżajski Krzysztof Szydłowiecki herbu Odrowąż wybudował w początkach XVI wieku na terenie Sarzyny *rudę*, określaną inaczej jako *rudnię*, lub też *kuźnicę*. Tak nazywano wówczas zespół urządzeń służący do wytopu żelaza. Wymieniona wyżej nazwa Rudy *Officina mineraria* znaczy dosłownie warsztat kuźniczy. Urządzenia do wytopu żelaza, to: *kuźnica z dymarką i kowalichą* napędzane kołem wodnym. *Kuźnica* zlokalizowana była na południowych krańcach Sarzyny, nad Trzebośnicą, a więc w miejscu dzisiejszej wsi Rudy. Płynął tam strumień, dostarczający wodę do dwóch stawów z groblami, na których usytuowano wielki młyn wodny. Stanowił on siłę napędową urządzeń hutniczych. Żelazo wytapiano z rudy darniowej, w którą obfitowały okoliczne tereny. Pokłady rudy znajdowały się pod warstwą piasku na dnach jezior lub bagien w Sarzynie, Jandzie, Woli Zarzyckiej, Jelnej. Wydobywanie rudy, następnie jej płukanie wodą, suszenie, rozdrabnianie i dowieżenie do dymarki należało do zadań miejscowych chłopów, w ramach pańszczyzny. Do pracy używali własnych wozów i wołów. Z czasem prace te przejęli osadzający się w pobliżu „rudnicy”, którzy otrzymywali ziemię i hodowali zwierzęta pociągowe. Zawodowi pracownicy rudni traktowani byli znacznie lepiej niż chłopci pańszczyźniani. *Kuźnica* w Rudzie funkcjonowała do lat trzydziestych XVII wieku. Po tym okresie pokłady rudy darniowej uległy wyczerpaniu. Ponadto doszło do wyniszczenia dużych obszarów leśnych, gdyż piece hutnicze opalano węglem drzewnym. Tereny lasów wykarczowanych dla potrzeb hutnictwa z biegiem czasu zamieniono na pola uprawne.

Na przełomie XVI i XVII wieku powstał w Rudzie folwark. Dwór zlokalizowany był na lewym brzegu Trzebośnicy, od strony Sarzyny, zaś pola obejmowały jego bezpośrednie sąsiedztwo oraz obszar prawobrzeżny Trzebośnicy i sięgały po Łukową i Stare Miasto. Uprawa roli, hodowla zwierząt, utrzymanie w należyłym stanie budynków gospodarczych i dworskich należało do obowiązków mieszkańców wsi w ramach pańszczyzny. Dzierżawcami majątku w Rudzie bywali najczęściej podstarości. Oto nazwiska niektórych z nich: Samuel Kossowski, Piotr Opaliński, Antoni Targowski. Umowy dzierżawne zawierane były na okres kilkuletni i niemal każdy z licznych dzierżawców prowadził gospodarkę rabunkową, nastawioną na szybki, osobisty zysk. Odbijało się to niekorzystnie na doli chłopów, którzy mimo odwołań do sądu referendarskiego czy samego króla, niewiele osiągnęli. Dzierżawcy w ogóle nie przestrzegali ogólnych nakazów.

W połowie XVII wieku nastąpiło usamodzielnienie się Rudy. Janda stała się jej przysiółkiem. Od XVII wieku funkcjonował w Jandzie duży młyn dworski usytuowany nad stawem z groblą. Staw zasilany był wodą niewielkiego strumyczka wpadającego do Trzebośnicy. Prócz młyna zlokalizowano tam budynek gospodarczy i dom młynarza-*mielnika*. W tym okresie nie było w Jandzie żadnych innych zabudowań mieszkalnych. W 1865 roku młyn został zniszczony przez wielką powódź. Po kilku latach odbudowano go, dołączając urządzenia tartaczne.

Rozwój gospodarczy starostwa hamowany był przez liczne zamieszki, wojny i najazdy, które miały miejsce na przestrzeni wieków. Zniszczenia wojenne, epidemie, powódzie i plagi nie omijały też mieszkańców Rudy. W początkach XVIII wieku całą okolicę dotknęła plaga szarańczy o niespotykanych rozmiarach. Chłopi musieli karmić bydło słomą z dachów, gdyż szarańcza zjadła wszystko, co zielone.

W 1772 roku, w wyniku I rozbioru Polski, Ruda znalazła się zaborze austriackim. Siedzibę starostwa przeniesiono do Łańcuta. Wzdłuż Sanu przebiegała granica zaborów austriackiego i rosyjskiego. W Rudzie funkcjonowała komora celna. Część okolicznej ludności poczęła trudnić się przemysłem różnych towarów. Było to jednak surowo karane przez władze obydwu zaborów. Zdarzało się też, że poborowi uciekali z jednego zaboru do drugiego, celem uniknięcia służby wojskowej. W okresie zaborów powstała w Rudzie szkoła ludowa. Pod koniec I wojny światowej nauczycielka Kajetana Żukowska została oskarżona przez władze austriackie o działalność antypaństwową, gdyż uczyła dzieci piosenki „Płynie Wisła” ze zmienionym tekstem.

Po odzyskaniu niepodległości we wsi zapanował krótkotrwały chaos, związany z wycofywaniem się zaborcy i utworzeniem polskich władz. Ruda znalazła się w gminie Jelna. Podobnie jak w okresie zaborów panowała tu przysłowiowa galicyjska bieda. W roku 1930 szkoła posiadała jedną izbę lekcyjną, liczyła siedemdziesięciu uczniów. Pracowało w niej dwóch nauczycieli. W latach trzydziestych w całej okolicy zaczął rozwijać się ruch ludowy. W 1937 roku koło ZMW Wici w Rudzie liczyło 22 członków. Powstało też Stronnictwo Ludowe.

W czerwcu 1937 roku w Rudzie miało miejsce uroczyste poświęcenie sztandaru tej organizacji. W tym samym roku na terenie sąsiedniej Sarzyny rozpoczęto budowę zakładów chemicznych, którą przerwał wybuch wojny. W okresie II wojny światowej działał w Rudzie ruch oporu: Narodowa Organizacja Wojskowa, Związek Walki Zbrojnej – potem AK. Część ludności zmuszana była do pracy w niemieckim składzie amunicji na terenie zakładów chemicznych.

Po wojnie wielu mieszkańców znalazło zatrudnienie w odbudowanych zakładach. W latach siedemdziesiątych mieszkańcy Rudy i Nowej Sarzyny wspólnie wybudowali kościół parafialny. Dziś wieś liczy ponad 800 mieszkańców. Jest zaopatrzona w wodociąg, gazociąg i kanalizację. Prężnie działa tu Ochotnicza Straż Pożarna.

Grażyna Wadas

Bibliografia:

1. Dzieje Leżajska / praca zbiorowa pod red. Krzysztofa Baczkowskiego i Józefa Półciwarka, Leżajsk 1996.
2. 400 lat parafii w Sarzynie (1598-1998) / praca zbiorowa pod red. Józefa Półciwarka, Nowa Sarzyna 2000.

Azalia – Pismo Urzędu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie

ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. (0 17) 24 13 251, 24 13 252.

Redaktor naczelny: Marek Chmura.

Redakcja: Bartosz Wysocki.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowanie tekstów. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: azalia@nowasarzyna.eu

Druk: Drukarnia Poligraf, ul. Sandomierska 21, 37-300 Leżajsk, tel. (017) 242 69 59, fax (017) 242 68 39